

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**ΛΗΞΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ
Β' ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ
ΦΑΣΗΣ Α ΤΟΥ ΚΑ-
ΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1** 1

**ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕ-
ΩΝ ΣΤΗ ΦΑΣΗ Β
ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ
16.1** 2

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ Α'
ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ
ΦΑΣΗΣ Α ΤΟΥ ΚΑ-
ΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1** 2

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ Α'
ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ
ΦΑΣΗΣ Α ΤΟΥ ΚΑ-
ΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ)** 3

**ΝΕΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥ-
ΟΥ** 4

**ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗ-
ΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΑΔ** 5

**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙ-
ΚΤΥΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ** 5

**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ
ΜΑΖΙ ΜΑΣ** 6

Αγαπητοί αναγνώστες, σ' αυτό το τεύχος, θα ενημερωθείτε για τις διάφορες δραστηριότητες που έχουν διεκπεραιωθεί τόσο από το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο όσο και από το Δίκτυο Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας Κύπρου κατά την χρονική περίοδο Αυγούστου — Δεκεμβρίου.

Παράλληλα, θα ήθελα να σας

πληροφορήσω πως έχει προκηρυχθεί η Φάση Β του Καθεστώτος 16.1 που αφορά στην υλοποίηση των προτεινόμενων καινοτόμων Έργων των εγκεκριμένων Επιχειρησιακών Ομάδων. Για το θέμα αυτό, μπορείτε να ενημερωθείτε από τα επικείμενα άρθρα.

Καλή σας ανάγνωση και Καλές γιορτές σε σας και τις οικογένειες σας!

**Δρ. Ανδρούλα
Γεωργίου**

ΛΗΞΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ Β' ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020) σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας και τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, στις **15 Ιουλίου 2019** ανακοίνωσε την προκήρυξη της Φάσης Α του Καθεστώτος 16.1 «Στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για τη παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας». Η υποβολή των αιτήσεων έληξε στις **14 Οκτωβρίου 2019**. Τα Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία του Τμήματος Γεωργίας παρέλαβαν δέκα αιτήσεις με συνολικό εκτιμώμενο προϋπολογισμό Έργων τα €1.500.000 περίπου. Το Καθεστώς 16.1, Φάση Α, αποσκοπεί στη στήριξη της σύστασης των ΕΟ της ΕΣΚ, με μέ-

γιστο ύψος ενίσχυσης τις €2.000. Ο συνολικός προϋπολογισμός που θα διατεθεί στο πλαίσιο της πρώτης προκήρυξης ανέρχεται στις €100.000. Σε κατοπινό στάδιο θα προκηρυχθεί η Φάση Β, η οποία θα απευθύνεται στις εγκεκριμένες αιτήσεις της Φάσης Α, για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης του προτεινόμενου καινοτόμου Έργου των ΕΟ μέχρι και το ποσό των €100.000 ανά Έργο.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΦΑΣΗ Β ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (Διαχειριστική Αρχή του ΠΑΑ 2014 – 2020) σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας και τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, ανακοίνωσε την Προκήρυξη της Φάσης Β του Καθεστώτος 16.1 «Στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας».

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν μόνο οι Επιχειρησιακές Ομάδες που εγκρίθηκαν στα πλαίσια της Α΄ Προκήρυξης της Φάσης Α καθώς και οι Επιχειρησιακές Ομάδες που θα εγκριθούν στα πλαίσια της Β΄ Προκήρυξης της Φάσης Α.

Οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται από **τις 23 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι τις 30 Απριλίου 2020**

(για τις ΕΟ της Α΄ Προκήρυξης της Φάσης Α) και **μέχρι τις 31 Ιουλίου 2020** (για τις ΕΟ που θα εγκριθούν στα πλαίσια της Β΄ Προκήρυξης της Φάσης Α) στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Γεωργίας.

Για τους όρους συμμετοχής στο Καθεστώς, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν το Εγχειρίδιο Εφαρμογής - Ενημέρωση Αιτητών καθώς και την Αίτηση Συμμετοχής από τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Γεωργίας και από τις ιστοσελίδες του Δικτύου ΕΣΚΚ (<https://eskk-da.moa.gov.cy>), του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (www.paa.gov.cy), του Τμήματος Γεωργίας (www.moa.gov.cy/da) και του ΚΟΑΠ (www.capo.gov.cy).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1

Σε κάθε τεύχος θα παρουσιάζονται εγκεκριμένες Επιχειρησιακές Ομάδες του κυπριακού αγροτικού τομέα οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν για τη σύσταση τους από τη Φάση Α του Καθεστώτος 16.1.

Τίτλος Έργου: Επανάταξη των Κυπριακών παραδοσιακών ποικιλιών στη γεωδιατροφική αλυσίδα

Διάρκεια Έργου: 24 μήνες

Χρηματοδότηση: 2000 ευρώ για τη Φάση Α (σύσταση ΕΟ)

Πρόβλημα: Ο παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων, γνωστός ως FAO, μετά από έρευνες και στοιχεία διαπιστώνει ότι το 75% των παραδοσιακών ποικιλιών στη γη, έχουν χαθεί ή βρίσκονται προς εξαφάνιση. Γεγονός το οποίο δεν αφήνει ανεπηρέαστη και την Κύπρο, όπου, ο κίνδυνος

εξαφάνισης ντόπιων παραδοσιακών ποικιλιών είναι υπαρκτός. Η διατήρηση ντόπιων παραδοσιακών ποικιλιών από μεμονωμένους παραγωγούς με μη ενδεδειγμένες μεθόδους συμβάλει στην αλλοίωση του γενετικού υλικού τους, γεγονός που επιβάλλει την καταχώρηση και διατήρηση του στην Τράπεζα Γενετικού Υλικού. Τα φυτά που προέρχονται από τους σπόρους των παραδοσιακών μας ποικιλιών κρύβουν στο γενετικό τους υλικό απαντήσεις στις περιβαλλοντικές προκλήσεις, είναι καλά προσαρμοσμένα στο περιβάλλον που καλλιεργήθηκαν επί σειρά ετών. Δυνητικά η διατήρηση και η καλλιέργεια των παραδοσιακών ντόπιων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ Α' ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ ΦΑΣΗΣ Α ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ 16.1 (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

ποικιλιών μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των αντίξωων κλιματικών αλλαγών. Η μελέτη των ποικιλιών αυτών είναι μέχρι στιγμής περιορισμένη, κατά συνέπεια τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δυνατότητες των ντόπιων παραδοσιακών ποικιλιών παραμένουν μέχρι σήμερα σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητα και σχεδόν άγνωστα στο ευρύ κοινό. Επίσης, τα προϊόντα από ντόπιες παραδοσιακές ποικιλίες καταλαμβάνουν σήμερα ένα πολύ μικρό (σχεδόν μηδενικό) ποσοστό στην αγορά

Αντικείμενο Έργου/ Σκοπός: Η ΕΟ αποσκοπεί στην επανένταξη των ντόπιων παραδοσιακών ποικιλιών στη γεωδιατροφική αλυσίδα

Αναμενόμενα αποτελέσματα: Η ΕΟ μέσω του εν λόγω έργου θα επιχειρήσει να καλλιεργήσει επιλεγμένες ντόπιες παραδοσιακές ποικιλίες και να παρακολουθήσει τη καλλιέργειά τους μέχρι και την παραγωγή τελικού προϊόντος. Η ΕΟ θα χαρτογραφήσει τις περιοχές όπου καλλιεργούνται οι ντόπιες αυτές παραδοσιακές ποικιλίες και θα εμπλουτίσει την Τράπεζα Γενετικού Υλικού αφού προηγηθεί ο εντοπισμός και η συλλογή του υλικού. Προσπάθεια της ΕΟ θα είναι η ένταξη των προϊόντων των ποικιλιών αυτών στην αγορά. Επίσης θα παράξει, εγγράψει, πιστοποιήσει, συσκευάσει και τυποποιήσει πολλαπλασιαστικό υλικό από τις ντόπιες αυτές ποικιλίες.

Τίτλος Έργου: Εξοικονόμηση ενέργειας και διαχείριση της άρδευσης στα θερμοκήπια

Διάρκεια Έργου: 24 μήνες

Χρηματοδότηση: 2000 ευρώ για τη Φάση Α (σύσταση ΕΟ)

Πρόβλημα: Ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας είναι το αυξημένο ενεργειακό κόστος παραγωγής. Επίσης, η περιορισμένη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τις ανάγκες των θερμοκηπίων αποτελεί ένα σημαντικό πρό-

βλημα περιβαλλοντικής αλλά και οικονομικής φύσης. Η εισαγωγή και η παρουσίαση νέων τεχνολογιών που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας είναι συνδεδεμένη με την αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος του τομέα των θερμοκηπίων αλλά και με τις άμεσες απαιτήσεις από την Ε.Ε σχετικά με την προσαρμογή μας στις κλιματικές αλλαγές. Συστήματα διαχείρισης θερμοκηπιακών μονάδων τα οποία έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται με επιτυχία σε χώρες πέραν της μεσογειακής λεκάνης, κυρίως βόρειες χώρες, δεν προσδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα στη χώρα μας, όπου επικρατούν διαφορετικές κλιματολογικές συνθήκες. Επιπλέον, το αρνητικό υδατικό ισοζύγιο επιβάλλει τη λήψη επιπρόσθετων μέτρων και πρακτικών πέραν από τη χρήση των βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης.

Αντικείμενο Έργου/ Σκοπός: Η ΕΟ αποσκοπεί στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης μιας θερμοκηπιακής μονάδας με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (φωτοβολταϊκών). Παράλληλα, στοχεύει στο σωστό προγραμματισμό της άρδευσης με βάση δεδομένα περιβάλλοντος θερμοκηπίου σε πραγματικό χρόνο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα: Μέσω του συγκεκριμένου Έργου θα αναπτυχθούν νέες τεχνολογίες με συγκεκριμένο σύστημα φωτοβολταϊκών κατάλληλα προσαρμοσμένο στις κλιματολογικές συνθήκες της Κύπρου. Ταυτόχρονα θα εφαρμοστεί ένας νέος τρόπος ορθής χρήσης του νερού άρδευσης με βάση δεδομένα μικροκλίματος σε επίπεδο τεμαχίου. Μέσω της καταμέτρησης της εξατμισοδιαπνοής με νέες μεθόδους και τη χρήση των δεδομένων θα προσαρμόζονται από αλγόριθμο, ο οποίος θα αναπτυχθεί για το σκοπό αυτό, οι εισροές (νερό άρδευσης και λίπανση) στο θερμοκήπιο σε πραγματικό χρόνο.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο, στα πλαίσια του πολύπλευρου ρόλου του στην διάδοση της γνώσης και τη δικτύωση των φορέων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, συνεχίζει να υλοποιεί ποικίλες δράσεις. Κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 2019, η Ομάδα Διαχείρισης και Λειτουργίας του ΕΑΔ συμμετείχε στη διοργάνωση διαφόρων εκδηλώσεων όπως:

(α) την Ημερίδα Κατάρτισης Συμβούλων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων», (β) την Ημερίδα «Νέες Προκλήσεις και Νέα ΚΑΠ», (γ) τη Διαβούλευση για το προωθούμενο νομοσχέδιο «Ο περί της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών» (δ) την Ενημερωτική Ημερίδα Β' Προκήρυξη του Καθεστώτος 16.4 «Βραχείες Αλυσίδες και Τοπικές Αγορές» (ε) την Ημερίδα εκπαίδευσης συμβούλων Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και (στ) τη Διαβούλευση για την Ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου της Νέας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής 2021-2027.

Το ΕΑΔ Κύπρου συμμετείχε στην Αγροτική Έκθεση AGROEXPO 2019 με το περίπτερο του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος όπου ενημέρωνε το κοινό για θέματα που αφορούν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και τη δράση του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2019, τα μέλη του ΕΑΔ πραγματοποίησαν τις πιο κάτω εκδηλώσεις:

- Νέες τάσεις στις δενδρώδεις καλλιέργειες- σύγχρονες φυτεύσεις -αντιχαλαζικά
- Συνέδριο με θέμα: "Η αξία των τοπικών προϊόντων και η χρήση τους στον αγροτουρισμό/τουρισμό υπαίθρου
- 1^ο Παγκύπριο πολιτιστικό συνέδριο στο Φοινί με θέμα: "Η αγγαιοπλαστική του χθες και του σήμερα"
- 3^ο επιστημονικό συνέδριο γάλακτος
- Παγκύπριο συνέδριο μελισσοκομίας
- 2^η δασολογική ημερίδα: η έρευνα ως εργαλείο διαχείρισης των δασών
- Πρακτική χρήση των κυπριακών βοτάνων σε συνδυασμό με ελαιόλαδο

και μελισσοκερι

Διαβούλευση για την Ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου της Νέας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής 2021 –2027 (πηγή: ΥΓΑΠ)

Διαβούλευση για το προωθούμενο νομοσχέδιο «Ο περί της ρύθμισης της Λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών» Αγορών» (πηγή: ΥΓΑΠ)

Αγροτική Έκθεση AGROEXPO 2019 (πηγή: ΤΓ)

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τα μέλη του ΕΑΔ πραγματοποίησαν στις 11 και 12 Δεκεμβρίου τις Συνελεύσεις των Θεματικών Δικτυακών Ομάδων «Περιβάλλον» «Ανάπτυξη της Υπαίθρου» και «Ανταγωνιστικότητα» και εξέλεξαν τους αντιπροσώπους τους στη Συντονιστική Επιτροπή του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου Κύπρου για τα επόμενα δύο χρόνια. Έχει σταλεί σχετική επιστολή σ' όλα τα μέλη του ΕΑΔ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

15^η συνάντηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων στο Poitiers της Γαλλίας (πηγή: ENRD)

Στις 19 Σεπτεμβρίου 2019 πραγματοποιήθηκε η 15^η συνάντηση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων στο Poitiers της Γαλλίας όπου συμμετείχε και το ΕΑΔ Κύπρου με δικό του εκπρόσωπο. Η συνάντηση φιλοξενήθηκε από το Γαλλικό Δίκτυο και συζητήθηκαν : (α) η ανάπτυξη και η διασύνδεση των τοπικών στρατηγικών που εφαρμόζονται στις αγροτικές περιοχές, (β) θέματα που προτείνονται από τις Εθνικές Υποστηρικτικές Μονάδες και (γ) μέθοδοι που χρησιμοποι-

ούνται για τη διευκόλυνση της διαβούλευσης των μελών και της συμμετοχής τους μέσω των δραστηριοτήτων των Δικτύων.

Στις 16 Δεκεμβρίου το ΕΑΔ συμμετείχε στη 6^η συνάντηση της Συνέλευσης των Ευρωπαϊκών Αγροτικών Δικτύων που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλες. Η Συνέλευση αποτελεί το βασικό διοικητικό όργανο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD) και της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για τη γεωργία (EIP-AGRI). Το ΕΑΔ Κύπρου συμμετείχε με εκπροσώπους του όπου συζητήθηκαν (α) ο ρόλος και οι δυνατότητες των Δικτύων στην μεταρρύθμιση της νέα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (β) οι ανάγκες που προκύπτουν με τη νέα δομή των Δικτύων (CAP Networks) (γ) ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων των Δικτύων και (δ) τα αποτελέσματα της επαναξιολόγησης των Δικτύων για το έτος 2019.

6^η συνάντηση της Συνέλευσης των Ευρωπαϊκών Αγροτικών Δικτύων (πηγή: ENRD)

Συνδεθείτε με την ιστοσελίδα μας!
<https://eskk-da.moa.gov.cy>

*«Μαζί μπορούμε να κάνουμε τη διαφορά.
Με Συνεργασία επενδύουμε στο μέλλον
του Κυπριακού αγροτικού μας κόσμου»*

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ:

Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ)

Υποομάδα Δικτύου Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας Κύπρου (ΕΣΚΚ)

Λουκή Ακρίτα, 1412

Λευκωσία, Κύπρος

Για ΕΑΔ: 22408652, 22408664

Για ΕΣΚΚ: 22408657

22303941

www.ead.da.moa.gov.cy

<https://eskk-da.moa.gov.cy>

Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας Κύπρου
Για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας

εθνικό αγροτικό δίκτυο
ΔΙΚΤΥΩΣΟΥ, ΕΠΩΦΕΛΗΣΟΥ!

ΕΤΟΙΜΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ:

Υποομάδα Δικτύου Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας Κύπρου - Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο του Τμήματος Γεωργίας

ΚΕΙΜΕΝΑ & ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ:

Ευαγγελία Θρασυβούλου, Λειτουργός Γεωργίας
Φλουρέντζος Παπανικόλας, Λειτουργός Γεωργίας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Ευαγγελία Θρασυβούλου, Λειτουργός Γεωργίας